

Manifest Bauhausa

Weimar, aprila 1919

Končni cilj vse ustvarjalne dejavnosti je zgradba! Oplemenititi zgradbo je bila včasih najbolj prestižna naloga upodabljaljajočih umetnosti; te so bile nepogrešljivi sestavni deli velike gradnje. Danes obstajajo upodabljaljoče umetnosti v svoji samozadostnosti, iz katere se bodo ponovno odrešile šele z zavestnim medsebojnim sodelovanjem vseh obrtnikov. Arhitekti, slikarji in kiparji se morajo ponovno naučiti dojemati in razumeti kompleksno obliko zgradbe v vsej njeni celovitosti in v njenih delih, šele potem se bodo njihova dela sama od sebe prežela z arhitektonskim duhom, ki so ga izgubila s salonsko umetnostjo.

Stare umetnostne šole niso bile sposobne ustvariti te enotnosti – kako bi jo mogle, ko pa se umetnosti ne da naučiti! Ponovno se bodo morale vrniti v delavnice. Ta zgolj risarski in slikarski svet, svet risalcev po predlogah in umetnikov-obrtnikov, mora končno ponovno postati graditeljski.

Kadar mlad človek, ki v sebi začuti ljubezen do upodabljaljoče dejavnosti, svojo pot ponovno začne kot že nekoč prej, namreč da se izuči obrti, takrat neproduktivni »umetnik« ni več obsojen na nepopolno umetnost, kajti njegova večšina je prihranjena za obrt, kjer lahko doseže odličnost.

Arhitekti, kiparji, slikarji, vsi moramo nazaj k obrti! Kajti »umetnost kot poklic« ne obstaja! Med umetnikom in obrtnikom ni bistvene razlike. Umetnik je nadgradnja obrtnika. Milost neba le v redkih momentih iluminacije onkraj človekovega hotenja dopušča nezavedni razcvet umetnosti iz dela njegovih rok, toda osnova učinkovitosti je nujno potrebna za vsakega umetnika. V tem je prazvor ustvarjalnega oblikovanja.

Naredimo torej novo skupnost obrtnikov brez arogance, ki med razredi ustvarja razlike in hoče zgraditi vzvišen zid med obrtniki in umetniki! Zahtevajmo, zasnujmo, ustvarimo skupaj novo zgradbo prihodnosti, ki bo združevala vse: arhitekturo in kiparstvo in slikarstvo, in ki se bo iz milijonov rok obrtnikov nekoč povzpela proti nebu kot kristalna podoba novega prihajajočega prepičanja.

Walter Gropius